

hen med den største Interesse og den største Kærlighed omfatter det naturskønne Land og det overordentlig elskværdige, i mange Henseender saa dygtige Folk. Da jeg har været i det Tilfælde at have været i Grønland, i en Del af Kolonierne deroppe, har jeg siden interesseret mig særdeles for de grønlandske Forhold, og som Viceformand for den grønlandske Sektion af Foreningen De danske Atlanterhavsøer har jeg ogsaa haft Lejlighed til at beskæftige mig med nogle af disse Forhold. Jeg tror, at den Skildring, det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) har givet af Forholdene der, i alt væsentligt holder Stik. Naar det nu er saaledes, at man deroppe har et Folk, som ikke maa forlade Landet og egentlig heller ikke maa modtage Besøg af fremmede, og hvem man sælger deres Fornødenheder for en bestemt Pris og afkøber deres Varer for en bestemt Pris, har man overfor denne Befolkning et overordentlig stort Ansvar, og det glædede mig at høre, at den ærede Ordfører saa Sagen paa den Maade, at hvad det først og fremmest kom an paa, ikke var, at der blev bragt saa mange Penge hjem fra Grønland som muligt, at Grønland betalte sig saa godt som muligt, men at der blev gjort det mest mulige for at hjælpe Grønlænderne. Jeg skal efter de mange og lange Taler, der ere holdte, ikke komme nærmere ind paa, hvad jeg mener, der kan gøres. Det er i og for sig ogsaa ret unyttigt, at vi her staa og diskutere, om det er rigtigst f. Eks., at der drives Rensdyravl deroppe, thi derom ville Tingets Medlemmer, i alt Fald Fler-tallet af dem, ikke kunne have nogen Mening. Der er fremsat fra anden Side, at det vilde være heldigt at drive Faareavl, at det vilde være heldigt at anlægge en Koneservesfabrik og drive Bjergværksdrift; der er jo Kul, Kryolit, og hvad der maa-ske bedst vilde kunne betale sig, Grafit; der findes jo Grafit forskellige Steder, som vi bruge til at støbe Kanoner i, og der er dem, der mene, at der kunde faas en Del der ud af.

Den Art Ting mener jeg dog ikke, vi bør diskutere saa meget om, fordi de færreste af os ere sagkyndige paa dette Omraade. Men der er en anden Ting, jeg vil drage frem, som jeg tror har den største Betydning, og det er, om man kunde naa dertil, at Grønlænderne lærte at tale Dansk. Det kan maaske synes underligt, at man paa en Maade vil berøve dem deres Sprog. Men man maa se hen til, at hele Befolkningen kun er

10,000 Mennesker, og at disse ikke kunne omfatte deres Sprog med den samme Kærlighed som andre, idet de ikke have nogen Historie eller nogen Litteratur osv., og man maa se hen til, hvilke uhyre Fordele der vilde kunne opnaas, hvis de lærte Dansk, hvis de f. Eks. fik dansk Skoleundervisning. De vilde efter min Mening opnaa en meget stor Fordel, idet de da i en ganske anden Grad kunde blive modtagelige for Kultur. De vilde f. Eks. med Nytte kunne komme hertil og lære forskellige Haandværk. Det er forsøgt gentagne Gange; man har haft Grønlændere hernede for at lære Haandværk og grønlandske Kvinder paa Fødselsstiftelsen for at uddannes til Jordemødre. Som bekendt er det ganske overordentlig vanskeligt for fremmede at lære deres Sprog og for dem at lære Dansk, og man vil let se, at de ikke ville kunne faa meget ud af et Ophold hernede, hvis de ikke kunne det danske Sprog i Forvejen. Det, tror jeg, er en Ting, hvorpaa der burde lægges Vægt.

Endvidere burde der sikkert i allerhøjeste Grad lægges Vægt paa at forbedre de hygiejniske Forhold. Er der noget Sted i de danske Besiddelser, hvor Tuberkulosen raser, er det paa Grønland. Den grønlandske Befolkning er i allerhøjeste Grad angreben af Tuberkulose, og de grønlandske Boligforhold ere overordentlig slette. Jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et ganske lille Stykke af et Værk, som en Dr. Meldorf, der nylig har været i Grønland, har skrevet om sociale og hygiejniske Forhold i Grønland. Han skildrer Husene saaledes: „I Almindelighed ere Husene dog mer eller mindre utætte. Ned ad Jord- og Stenvæggens Inderside eller fra Loftet løber ofte Vandet i stride Strømme igennem Utætheder i Taget eller Væggene, naar det regner, og de Sæl-hundeskind, der undertiden ere slaaede op for at lune og tage lidt af i denne Retning, har jeg set beklædte med et tykt Lag hvidlig filtet Skimmel. Selv i de Huse, hvor Vægge, Gulv og Loft mere eller mindre ere beklædte med Brædder, er der ofte raadnet og slidt større og mindre Huller i Gulvets Bræddebelægning . . . I en af Hytterne ved Kolonien, hvor saavel Vægge, Loft som Gulv manglede Bræddbeklædning, traadte man regelmæssig ned i en dyb Sump umiddelbart indenfor Døren, naar den da ikke var frossen til! Da jeg første Gang betraadte dette Hus (i December 1898) havde Be-boerne, der kun bestode af Mand og Kone,